

HUUHKAJAVAARAN PÄIVÄKODIN

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2022-2023

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisälllys

KAJAANI SUUNTAAN TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA.....	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki.....	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki.....	5
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET.....	6
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi	8
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta	9
Leikki.....	9
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS	10
Varhaiskasvatuksen arvoperusta.....	11
TIIMISOPIMUS	15
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa	17
Leikki.....	18
Pedagoginen dokumentointi	19
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys	20
Arviointi	21
Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekninen osaaminen	22
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	29
AJATTELU JA OPPIMINEN	29
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU	29
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	29
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN.....	29
MONILUKUTAIDON JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
(kirjataan erilliselle sivulle)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki
<p>”Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin.”</p> <p>Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa - Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään - Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021 - Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa - Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen - Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen
<p>Näin toimimme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jokainen ryhmä on aktiivinen sosiaalisen median päivityksessä. Nostetaan sellaista materiaalia esille, missä näkyy se hyvä työ, mitä teemme vasun ja lasten kasvun ja kehityksen tarpeiden mukaan. - Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa ja otetaan opiskelijoita sekä harjoittelujaksoille että projektien vetämiseen sekä tuottamaan toimintaa lapsiryhmille.

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki
<p>”Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa.”</p> <p>Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue - Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen - Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen - Henkilökunnalla sensitiivinen työote - Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle
<p>Näin toimimme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jalkautetaan kiusaamisen ehkäisyn ja -puuttumisen suunnitelmaa käytäntöön ja tiedotamme siitä huoltajia. Kiusaamisen ehkäisyn ja -puuttumisen suunnitelma on luettavissa kaupungin verkkosivuilla päiväkotimme sivustolla - Ryhmissä käsitellään kiusaamista ja tuodaan lapsille tietoisesti esille, mitä kiusaaminen tarkoittaa. Ryhmissä tehdään lasten kanssa yhdessä säännöt ja ne ovat esillä ryhmässä. - Tunteita tunnistetaan ja sanoitetaan niin yksin kuin yhdessä. Kaikki tunteet ovat sallittuja ja lapsia ohjataan oikeaan tunteiden ilmaisuun. - Lasta keuhataan ja hänet hyväksytään omana itsenään ja häntä kannustetaan. Huomataan hyvä! - Lasta kuunnellaan ja ollaan aidosti läsnä. Lapselle annetaan hänen tarvitsemansa läheisyys.

- Ohjataan lasta positiivisesti ja sensitiivisesti. Annetaan lapselle mahdollisuus kokeilla ja oppia oman ajattelunsa kautta. Epäonnistumiset otetaan mahdollisuuksina oppia ja ne nähdään tärkeänä kasvun ja kehityksen ponnahduslautana.
- Työntekijät toimivat niin, että lapsella on turvallinen olo ja hän voi luottaa kasvattajaan.
- Työntekijät jakautuvat lasten kanssa eri tiloihin.

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

”Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävästi.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

- kierrätämme ja lajittelemme yhdessä lasten kanssa
- käytämme luonnonmateriaaleja ja kierrätysmateriaaleja
- kiinnitämme huomiota ruokahävikkiin
- Luonto nähdään oppimisympäristönä ja toimimme luonnossa
- Käytämme kirjastopalveluita ja etenkin kirjastoautoa
- lapsiryhmät tutustuvat kaupungin eri tiloihin ja hyödyntävät paikallisliikennettä sekä lähialueen ympäristöä.

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET**Yksikkömme vahvuudet**

- varhaiskasvatussuunnitelmien laatiminen ja keskustelujen anti huoltajille
- henkilöstön ammattitaito ja helposti lähestyttävyyys

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

Päiväkodissa vasukeskusteluihin varataan aikaa ja niihin valmistaudutaan tiimeissä.

Työntekijät ovat toiminnassaan avoimia ja helposti lähestyttäviä. Kiinnitetään huomiota huoltajien kohtamiseen ja ammatillisuuteen kaikessa toiminnassamme.

Arviointi

Yksikkömme kehittämiskohteet

- huoltajien osallistaminen mm. viikon tähtihenkilö lomakkeen päivitys, johon osuus myös huoltajien mielipiteistä, toiveista yms.
- tiedottamisen tehostaminen mm. vaka mukana kommenttikentän käytön tehostaminen ja linkin välittäminen huoltajille vuosisuunnitelmaan ja kiusaamisen ehkäisy ja -puuttumissuunnitelmaan joko sähköpostitse tai whatsappilla.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

Huoltajien osallistaminen eri tavoin ja tiedonkulkuun panostaminen

Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi

- Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen?
- Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Huoltajien ajatuksia varhaiskasvatussuunnitelmaan -lomake tuo arvokasta tietoa
- Useammin muutama kysymys nettikyselynä siitä, mistä haluamme tietoa (kyselyn kysymykset nousevat vuosisuunnitelmasta ja niitä käytetään vuosisuunnitelman arviointiin)
- Vanhempainilta järjestetään toiminnallisena 11.10.2022.
- Pohditaan pedatiimeissä, miten voisimme hyödyntää huoltajien osaamista.

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

<p>Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miten kiusaamista ehkäistään? - Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia? - Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman sisältö.
<p>Arviointi</p>

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

<p>Leikki</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miten huomioimme leikin mahdollisuudet, osallisuuden ja inklusion huomioiminen leikissä, aikuisten rooli
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin</p> <p>Jokainen lapsi on arvokas omana itsenään ja jokainen lapsi tarvitsee tukea. Leikki on tärkein oppimisalue ja työntekijät tukevat leikkiä olemalla leikeissä läsnä ja havainnoivat leikkiä ja lasten toimintaa siinä. Työntekijät tukevat niitä lapsia leikeissä ja leikkeihin, jotka harjoittelevat näitä leikkejä.</p>
<p>Arviointi</p>

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Osallisuus huomioidaan jokaisen kohdalla kaikessa
- Kohtaamme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Henkilökunta kiinnittää huomiota siihen, että puhuu lapsista tasa-arvoisesti
- Lasten oman kulttuurin arvostaminen ja kannustamme lapsia luomaan itse omaa kulttuuriaan

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

Lapset saavat olla omia itsejään ja heidän vahvuuksiansa huomataan ja nostetaan keskiöön varhaiskasvatuksessa jokaisena hetkenä. Lapsi on aarre. Jokainen yksilöllinen kehitys ja mielenkiinnon kohteet otetaan huomioon arjen toiminnassa ja sitä suunnitellaan yhdessä lasten kanssa.

Ihmisenä kasvaminen

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ryhmän säännöt tehdään yhdessä lasten kanssa ja kuvitetaan
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan, tilanne käydään läpi ja huoltajia tiedotetaan
- Hyvät käytöstavat – aikuisen esimerkki
- Positiivinen pedagogiikka
- Kaveritaitojen kehittäminen
- Tunnetaitojen vahvistaminen – vuorovaikutusleikkejä
- Auta minua tekemään itse ja tue minua löytämään erilaisia ratkaisuja
- Huomaa hyvä!

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

Lapsen kokonaisvaltaista kehitystä tuetaan yhdessä kasvatuskumppanuudessa huoltajien kanssa.

Lapsen oikeudet

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsen oikeus tulla hyväksytyksi ryhmässä juuri sellaisena kuin on
- Elämme tässä hetkessä
- Osallisuus
- Turvallisuus: fyysinen, psyykinen, sosiaalinen, pedagoginen
- Leikki on lapsen oikeus – leikin havainnointi
- Aikuinen edistää leikkiä muokkaamalla oppimisympäristöä yhdessä lasten kanssa
- Aikuinen läsnä vastaamassa lasten tarpeisiin
- Kaveritaidot ja ryhmäytyminen

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

Lapsella on oikeus olla juuri oma itsensä ja saada omana itsenään kasvaa ja kehittyä varhaiskasvatuksen arjessa ja vaikuttaa sen sisältöön. Lapsella on oikeus saada tarvitsemaansa tukea kasvunsa ja kehityksensä tukemiseksi. Lapsella on oikeus turvalliseen varhaiskasvatusympäristöön. Lapsella on oikeus turvalliseen vuorovaikutukseen kasvattajien ja toisten lasten kanssa.

- Huomioimme lasten vahvuudet ja keskustelemme niistä lasten kanssa
- Vuorovaikutusta ja kaverisuhteita tuetaan olemalla läsnä lasten leikeissä ja monin eri tavoin muun muassa hyödyntämällä lauluja, kirjoja, näytelmiä, joissa käsitellään näitä aiheita
- Lapsille annetaan aikaa harjoitella omantahtisesti taitoja ja niissä tuetaan yksilöllisten tarpeiden mukaan
- Lapsille puhutaan arvostavaan sävyyn ja kuunnellaan aidosti heidän ajatuksiaan keskustellen
- Annetaan lapsille mahdollisuus kokeilla asioita, jotka voivat tuntua kasvattajista hassuilta, mutta näin annamme lapsille mahdollisuuden tutkia ja tehdä itse havaintoja oppiakseen niiden kautta.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Henkilökunta toimii sukupuolisensitiivisesti ja hyväksyy kaikki lapset taustasta riippumatta
- Kaikki lapset saavat osallistua kaikkeen toimintaan
- Toiminnassa hyväksytään erilaiset tavat tehdä
- Jos lapsi ei saa osallistua uskonnolliseen toimintaan, järjestetään vastaavaa toimintaa
- Huomioidaan ruokarajoitteet
- Oikeus saada tietoa omalla kielellä
- Käytämme laajasti eri kommunikaatiokeinoja
- Pedagoginen dokumentointi yksilö- ja ryhmätasolla
- Autamme lasta tulemaan kuulluksi (piirtäminen, sadutus, kuvaaminen, videointi jne.)

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

Jokainen lapsi kohdataan tasa-arvoisesti.

Perheiden monimuotoisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Otamme selvää kulttuurista, tavoista arvoista jne. perheeltä itseltään
- Tehdään näkyväksi erikieliset lapset esimerkiksi ryhmän seinälle toivotuksia eri kielillä
- Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet
- Huomioidaan perheiden tarpeet ja toiveet esimerkiksi katsomuksellisista asioista
- Perheiden asiointissa käytetään tarvittaessa tulkkia
- Huomioidaan erilaiset teemapäivät, esimerkiksi läheisen päivä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

Otamme huomioon erilaiset kulttuurit ja tavat ja niitä arvostetaan. Otamme selvää kulttuurisista tavoista perheiltä itseltään, eikä tehdä olettamuksia.

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapoihin keskustelemalla, lukemalla kirjallisuutta, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätasoisesti jne.
- Kierrättäminen – lapset + henkilökunta
- Hävikin seuraaminen
- Suositaan aineettomia lasten lahjoja
- Terveellinen ruoka, liikunta ja lepo
- Säännöllinen päivärytmi
- Opetellaan sosiaalisia taitoja: pyritään ehkäisemään syrjäytymistä
- Siisteyskasvatus
- Lähiympäristöön tutustuminen, retkeily, ympäristön suojelu
- Esteettisyys oppimisympäristöissä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

Ohjaamme lapsia hyvään luontosuhteeseen muun muassa retkeilemällä lähiympäristössä ja tekemällä siellä havaintoja luonnosta ja sen huolehtimisesta. Kierrätämme ryhmissä yhdessä lasten kanssa. Kiinnitämme huomiota vedenkulutukseen ja ruokahävikkiin. Huolehdimme lasten liikuntatarpeesta tarjoamalla lapsille mahdollisuuden aktiiviseen liikuntaan niin sisällä kuin ulkona ja muistutamme liikuntasuosituksista myös huoltajia.

TIIMISOPIMUS

TIIMIN NIMI:

TIIMIN JÄSENET:

TIIMIN VETÄJÄ:

TIIMIN JÄSENTEN VASTUUALUEET:

TIIMIN KÄYTÄNTEET, SOPIMUKSET JA YHTEISET PELISÄÄNNÖT:

TIIMIN KEHITTÄMISKOHTEET

Kehittämiskohde 1 + arviointi
Kehittämiskohde 2 + arviointi
Kehittämiskohde 3 + arviointi

MITEN TIIMISSÄ HUOLEHDITAAN JA YLLÄPIDETÄÄN TYÖHYVINVOINTIA

--

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat osallistuvat pedatiimeihin kolme kertaa vuodessa ja kiertävät ryhmissä pyynnöstä havainnointilomakkeen havaintojen ja ryhmistä nousevan tarpeen vaatiessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat antavat konsultaatiotukea ryhmien henkilöstölle tarvittaessa. Osallistuvat varhaiskasvatussuunnitelman palaveriin, kun se on lapsen asioissa ajankohtaista. Lisäksi osallistuvat lapsen asioissa verkostopalaveriin. Antavat tukea ja apua hallintopäätösten tekemisessä.

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien lelujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonnellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

- Leikkirauha annetaan tietoisesti sekä lapsille että aikuisille
- Lapsille annetaan mahdollisuus muokata leikkiympäristöä ja esittää toiveita
- Leikkiä ei katkaista irrallisen pedagogisen toiminnan takia, vaan toiminta sisällytetään leikkiin.
- Mahdollisuuksien mukaan leikki saa jäädä elämään ja Mamsellin kanssa neuvotellaan siivoamisesta, jotta leikkejä ei tarvitse aina purkaa.

Miten osallisuus huomioidaan?

- Lasten leikkialoitteet huomataan ja pyritään toteuttamaan ja niitä voidaan rikastaa ja kasvattaa isommiksi oppimiskokonaisuuksiksi yhdessä lasten kanssa.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Arviointisuunnitelma + arviointi

Arviointi tapahtuu tiimipalaverissa sekä toiminnan dokumentoinnin pohjalta.

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalaverissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

Elävä vasu -seinä jokaisessa ryhmässä. Lapsista ja toiminnasta otetaan kuvia ja videoita. Hyödynnetään lasten ja koko päiväkodin Drive -kansioita. Kuvia ja videoita katsotaan yhdessä lasten kanssa ja niistä keskustellaan. Samalla lapsi huomaa jo itsekkin kaikkea sitä, mitä hän oppii varhaiskasvatuksen arjessa. Drive -kansiot ovat työväline arvioinnissa niin huoltajien kuin lasten ja tiimin kanssa ja koko päiväkodin toimintakulttuurin kehittämisessä.

Miten osallisuus huomioidaan?

Lapset saavat itse osallistua kuvien ja videoiden ottamiseen ja niitä katsotaan yhdessä. Lasten kanssa päivitetään yhdessä Elävää vasu -seinää saduttamisen ja tekemisen kautta.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Elävä vasu -seinä, lasten Drive -kansiot, pedagogisen dokumentoinnin eri materiaalit

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Esim. Vahvuusvaris + muut positiivisen pedagogiikan materiaalit, Piki-materiaali, draama (pöytäteatteri, esitykset, käsinuket jne.), asioiden käsittely silloin kun asia on ajankohtainen, tunnemittarit, vahvuudet toiminnan keskiössä, myönteisen palautteen antaminen lapsille ja aikuisille, vahvuuksien säännöllinen läpikäynti, ystävällisten tekojen kerääminen, lapsi apuopeksi (itsetunnon ja rohkeuden vahvistaminen), Fanny-kirjat, aikuisen malli, tunteiden sanoittaminen, toiminnan ennustettavuus

Näin toimimme:

Tunnekuvia on eri tavoin toteutettuina jokaisen ryhmän tiloissa ja niistä keskustellaan lasten kanssa arjen tilanteissa. Tunteita sanoitetaan ja pohditaan yhdessä niiden merkityksiä, mistä ne johtuvat ja miten niiden kanssa toimitaan. Tunteet ja niiden näyttäminen on sallittua, mutta työntekijät tukevat lasta hänen tunteissaan. Lapsen kanssa pohditaan yhdessä esimerkiksi hyväksyttäviä tapoja vihan ja aggression tunteiden näyttämiseen turvallisesti.

Vahvuuksia bongataan ja sanoitetaan jokaisen lapsen ja aikuisen kanssa arjen eri tilanteissa. Viikon tähti -lomakkeet jokaisen lapsen kohdalla käydään läpi ja toiveita kuunnellaan ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan ja lasten ideointeihin tartutaan. Lapsen pienikin idea on tärkeä. Annetaan myönteistä palautetta lapsille ja aikuisille välittömästi ja kehittämiskohteetkin tuodaan rakentavasti esille. Lasta tuetaan tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämisessä, minkä edellytys on lapsen tunteminen ja hänen tarpeisiinsa vastaaminen.

Työntekijät pohtivat oman sensitiivisyyden kehittämistä ja sensitiivisiä toimintatapoja suhteessa lapsiin ja työkaivereihin.

Miten osallisuus huomioidaan?

Arjessa kaikki tunteet ovat sallittuja ja niiden käsittelemiseen annetaan aikaa. Havainnoimalla lapsia voidaan nähdä ajankohtaisia aiheita, joita on hyvä käsitellä yhdessä.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arjen havainnot kirjataan/dokumentoidaan sekä ne puretaan niin lasten kanssa yhdessä kuin tiimipalavereissa.

Arviointi

Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen ”pilkotaan” ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

Tiimipalavereissa on varattu aika työn arvioimiseen ja kehittämiseen. Huoltajilta kysytään palautetta kyselyillä kaksi kertaa toimintakauden aikana. Palautteen perusteella tarkastellaan ja kehitetään toimintaa. Vuosisuunnitelmaa arvioidaan jatkuvasti kauden aikana. Varhaiskasvatussuunnitelmaan liittyvä Huoltajien ajatuksia varhaiskasvatussuunnitelmaan -lomake on tärkeä arvioinnin työväline.

Ryhmissä on erilaisia omia käytänteitä lasten kanssa yhteiseen arviointiin toiminnan mielekkyydestä tai onnistumisista.

Miten osallisuus huomioidaan?

Käytämme erilaisia välineitä lapsilta palautteen saamiseen toiminnan aikana ja jälkeen. Kuvakansioiden katsominen on tärkeää ja lapset saavat kertoa niiden kautta, oliko toiminta mieluista ja mitä lapsi voisi lisätä.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Vuosisuunnitelman arviointi on pohjana toiminnan arvioinnissa, lisäksi tiimit voivat käyttää erilaisia arviointilomakkeita. Huoltajilta ja lapsilta saatu palaute.

Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen

Esim. harjoitellaan kriittistä lukutaitoa, keskustellaan ikärajoista, tartutaan lasten aloitteisiin, huolehditaan lasten tietosuojasta, tutustutaan lasten digitaaliseen maailmaan, tarjotaan vain ikätasoon sopivaa sisältöä, laitteet lasten saatavilla, laitteiden toimivuuden varmistaminen, työskentelyasennot, äänenvoimakkuus, näytönkirkkaus, tiedonhaku yhdessä lapsen kanssa, arjen teknologiaan tutustuminen, kuvien ja videoiden hyödyntäminen, medialukutaito, myönteinen suhtautuminen digitaalisiin ympäristöihin, digitaalisten ympäristöjen hyödyntäminen lasten osallisuuden vahvistamisessa, henkilöstön osaaminen, laitehuolto yhdessä lasten kanssa, tutustutaan näppäimistöön ja yleisimpiin symboleihin, käyttö osana oppimisen tukea, sovelluksiin tutustuminen, pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

Laitteita on tilattu ryhmiin enemmän, mutta ne eivät ole vielä saapuneet. Lasten kanssa tutustutaan erilaisiin ikätasolle sopiviin sovelluksiin. Henkilöstö tutustuu ja opettelee laitteiden käytön ja käyttävät niitä työssään. Pedagoginen dokumentointi on tärkeä arjen työväline ja se näkyy ryhmissä eri tavoin. Digitaaliset laitteet ovat osa arkea ja niitä käytetään muun muassa valokuvien ottamiseen, musiikin kuunteluun ja tiedon hakemiseen yhdessä lasten kanssa. Media kattaa monta ulottuvuutta ja niihin tutustutaan yhdessä esimerkiksi retkien, sanomalehtien, digitaalisten laitteiden ja oman ilmaisun kautta. Vierailut museoissa ovat yksi monilukutaidon osa-alue. Päiväkodissa on toimintakaudella 2022–2023 yhteinen kulttuurintuottamisprojekti Topi-kissa.

Miten osallisuus huomioidaan?

Laitteet ovat lasten saatavilla, kun niitä on tullut ryhmiin riittävästi. Otetaan huomioon ja nähdään mahdollisuutena sen pedagoginen sisältö. Lasten toiveita kuunnellaan ja tutkitaan yhdessä, miten laitteiden avulla voidaan oppia uusia asioita.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Vasuseinän materiaali, lasten havainnointi ja kirjaaminen.

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lapsille annetaan mahdollisuus kokeilla itse ja pysähtyä asioiden ja ilmiöiden äärelle. Lasten oppimista tuetaan rikkaalla oppimisympäristöllä ja kasvattajien läsnäololla.

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lasten erilaiset kulttuuriset taustat otetaan huomioon ja niihin tutustutaan yhdessä. Vuorovaikutusta tuetaan yhdessä toimimisen kautta. Jokaiselle lapselle taataan mahdollisuus ymmärtää ja tulla ymmärretyksi erilaisia puheen ja puheen ymmärtämisen tukkeinoja hyödyntämällä. Ilmaisua nähdään monipuolisena ja lasten kanssa tutkitaan ja toteutetaan sen erilaisia ilmenemismuotoja. Päiväkodissa aloitetaan uudelleen epidemian aikana katkennut koko päiväkodin kuukausittainen yhteinen laulu-/leikkihetki.

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lasten omatoimisuuteen itsestä huolehtimisessa tuetaan ja lapsille annetaan mahdollisuus kokeilla ja tehdä itse. Hygieniasta huolehtimiseen annetaan ohjausta ja lapsen omatoimisuutta arjen kaikissa toiminnoissa tuetaan. Lapsi on pystyvä ja kykenevä, toiminnassa otetaan kuitenkin huomioon lapsen kehitystaso ja halu kokeilla.

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lapset nähdään osallisina toimijoina, joiden omia ideoita, mielipiteitä ja mieltymyksiä kysytään, selvitetään ja ne otetaan mukaan toimintaan. Lapsille annetaan tunne, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa oppimisympäristöihin ja arkeen. Yhdessä pohtimalla asioita huomataan, kuinka paljon lapsilla on ajatuksia sekä taitoja, joita voidaan yhdessä hyödyntää.